

ubegrænset med Hensyn til Tid og Sted. Indeholder Vedtagelsen derimod en Begrænsning i en af de nævnte Retninger, er den gyldig i den Udstrækning, hvori den viser sig nødvendig for at beskytte den anden Part mod Konkurrence fra den, der har underkastet sig Vedtagelsen. Ifølge engelsk Retspraksis ere Konkurrenceforbud ugyldige, dels naar de ere uden Begrænsning i Henseende til baade Tid og Sted, dels naar de iøvrigt indeholde en urimelig Begrænsning af den paagældendes Erhvervsfrihed.

I skandinavisk Ret har der hidtil ikke været nogen særlig Lovgivning, som begrænser Aftalefriheden med Hensyn til Konkurrenceforbud. Og Domstolene have ikke anset sig for beføjede til at tilside-sætte urimelige Konkurrenceforbud i Medførf af Danske Lov 5—1—2 som stridende mod Lov og Ærbarhed. Efter Omstændighederne ville Konkurrenceklausuler — foruden af andre Ugyldighedsgrunde — kunne rammes af den nye Ugyldighedsregel i nærværende Udkasts § 32, men dette vil ikke være tilstrækkeligt. Der er ifølge de ovenfor anførte Grunde og ifølge Retslivets Erfaringer efter Kommissionens Opfattelse Trang til en Lovregel, som begrænser Aftalefriheden med Hensyn til Konkurrenceforbud. Og at saa mange udenlandske Retsforfatninger i større eller mindre Omfang have begrænset Gyldigheden af Konkurrenceklausuler, har kun kunnet bestyrke Kommissionen i denne Opfattelse. Ifølge de af Industriraadet og Grosserer-Societetets Komite fremhævede Betæneligheder finder man fra dansk og svensk Side vel ikke at kunne gaa saa vidt som i det foreløbige Udkast foreslaaet, se herom nedenfor Sp. 2811, men en vis Begrænsning af Aftalefriheden har man ment at maatte bringe i Forslag ved Udkastet § 39. Denne angaar kun Vedtagelser om, at en Person ikke maa drive Virksomhed af en vis Art eller tage Ansættelse i en saadan, forsaavidt Vedtagelsen skyldes *Konkurrencehensyn*. Utvivlsomt forekommer ikke sjældent Vedtagelser af lignende Indhold, men med andet Formaal end at væge mod Konkurrence. Det kan f. Eks. hænde, at

en Person for at undgaa Anmeldelse til Politiet for et strafbart Forhold maa forpligte sig til at ophøre med en Virksomhed af en vis Art og til ikke fremtidig at genoptage den. Formaalet vil i det nævnte Eksempel ofte være at værne om en bestemt Stands Ære ved at holde uheldige Elementer ude. Saadanne Vedtagelser, der ikke have til Formaal at beskytte mod Konkurrence, kunne have saa mange ganske forskellige, berettigede eller uberettigede Øjemed, at det ikke vil være muligt at opstille nogen fælles Regel om dem. Man har derfor udelukkende holdt sig til de Vedtagelser af den omtalte Art, der ud-springe af Konkurrencehensyn. Udenfor § 39 falde altsaa de mellem Medlemmer af Fagforeninger og lignende Organisationer forekommende Vedtagelser om ikke at paatage sig Arbejde under en bestemt Løn eller hos visse Arbejdsgivere og de mellem Medlemmer af Arbejdsgiverforeninger indgaaede Overenskomster om kun at tage visse Personer i Arbejde eller kun at give en bestemt Arbejds-løn. At give Regler om disse Vedtagelser, der navnlig benyttes som Midler i den økonomiske Lønkamp, vilde efter Kommissionens Mening ligge ganske udenfor dens Opgave. Hyppigst vil den Art Vedtagelser, der rammes af Udkastets Regler, træffes i Handelsforhold, Industri eller Haandværk; men der forekommer ogsaa Eksempler paa Konkurrenceklausuler i andre Virksomheder, f. Eks. Sagfører- og Tandlægevirksomhed. Ogsaa paa Konkurrenceklausuler i saadanne Forhold ville Udkastets Regler finde Anvendelse.

Konkurrenceforbudet vil i to Retninger kunne overskride Grænserne for det, der bør være tilladt. Dels kan det gaa videre end paakrævet for at værne imod Konkurrence, og dels kan det, bortset herfra, utilbørligt indskrænke den forpligtedes Adgang til Erhverv. Begge disse Hensyn ere tagne i Betragtning ved Affattelsen af Reglen i § 39. Det bestemmes i denne Paragraphs 1ste Stykke, at naar nogen har forpligtet sig til, at han af Konkurrencehensyn ikke maa drive Forretning eller anden Virksomhed af en vis Art eller tage Ansættelse